

Роль місцевих органів влади щодо забезпечення та захисту прав дітей в умовах децентралізації

Департамент забезпечення прав дітей та оздоровлення

Правові засади діяльності ССД

- Конвенція ООН про права дитини
- Закони України
  - „Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей”
  - „Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”
  - „Про місцеве самоврядування в Україні”
  - „Про добровільне об’єднання територіальних громад”
  - Порядок провадження органами опіки і піклування діяльності, пов’язаної із захистом прав дитини, затверджений постановою КМУ від 24.09.2008 № 866

Організаційні засади діяльності служби у справах дітей

● штатна чисельність:

- міської ради: один працівник служби не більше ніж на дві тисячі дітей, які проживають у місті;
- сільської, селищної ради об'єднаної територіальної громади: один працівник служби не більше ніж на одну тисячу дітей, але не менше одного працівника на об'єднану територіальну громаду

(Закон України „Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей”)

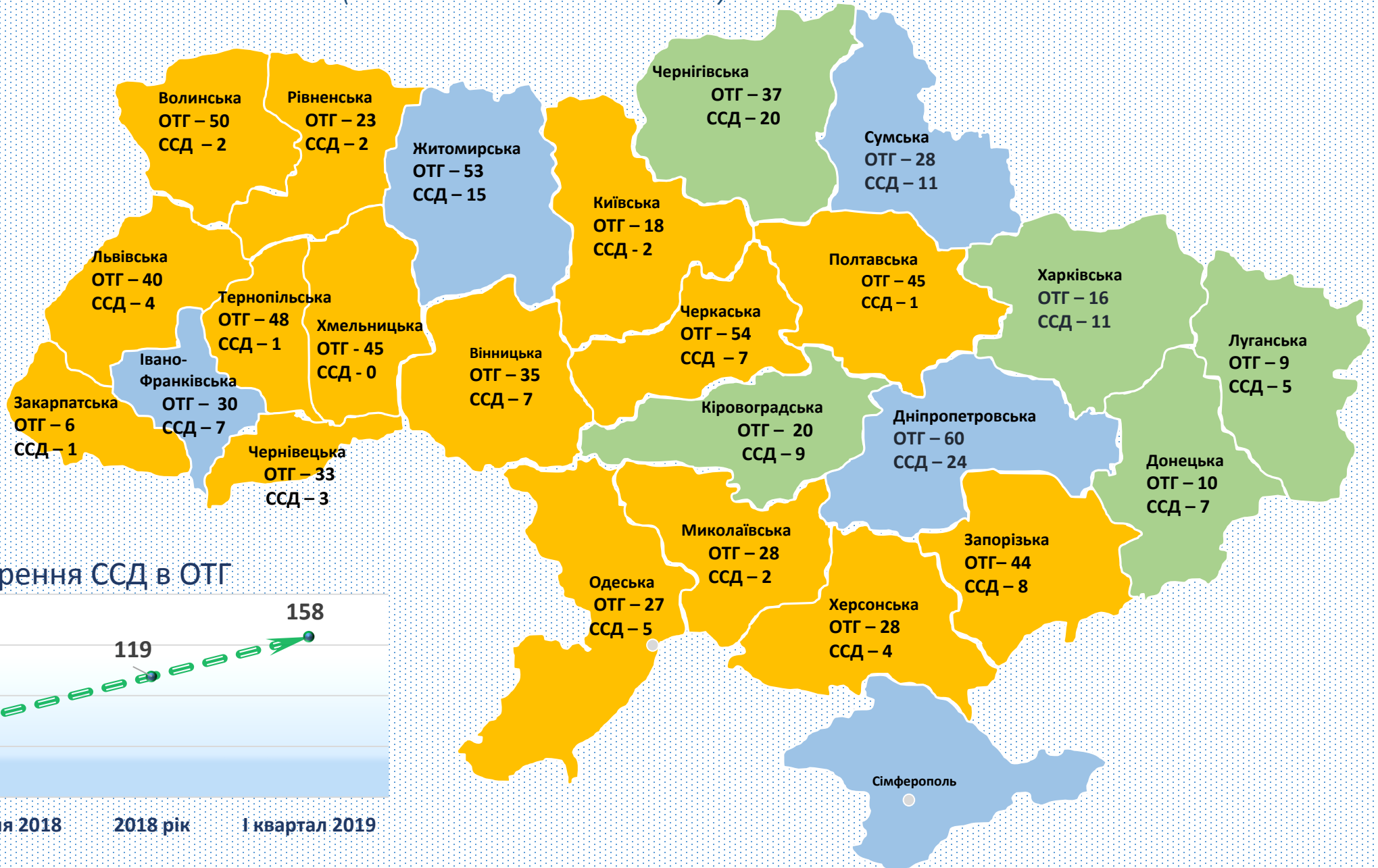
- утворення у складі служби у справах дітей окремого підрозділу для здійснення функцій щодо опіки та піклування над дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, штатна чисельність якого має становити не менше двох осіб (Закон України „Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”)
- право юридичної особи

Функціонуватиме 5 типів районів:

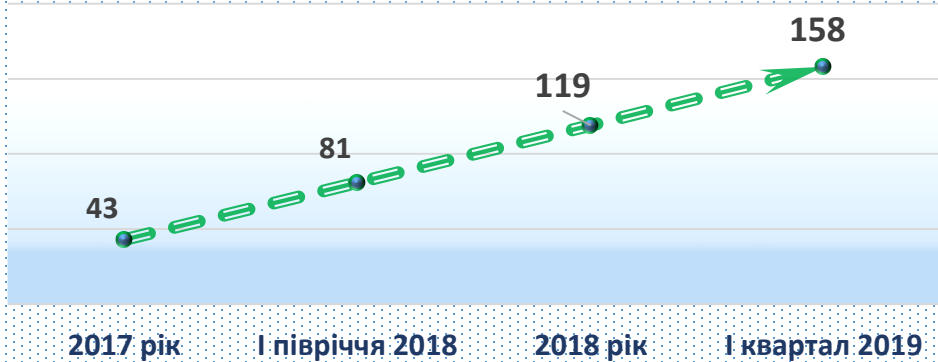
- Район – немає ОТГ
- Весь Район – 1 ОТГ
- Район – декілька ОТГ
- Більша частина району – ОТГ
- Менша частина району – ОТГ

Створені служби у справах дітей в ОТГ

(станом на 20.04.2019)

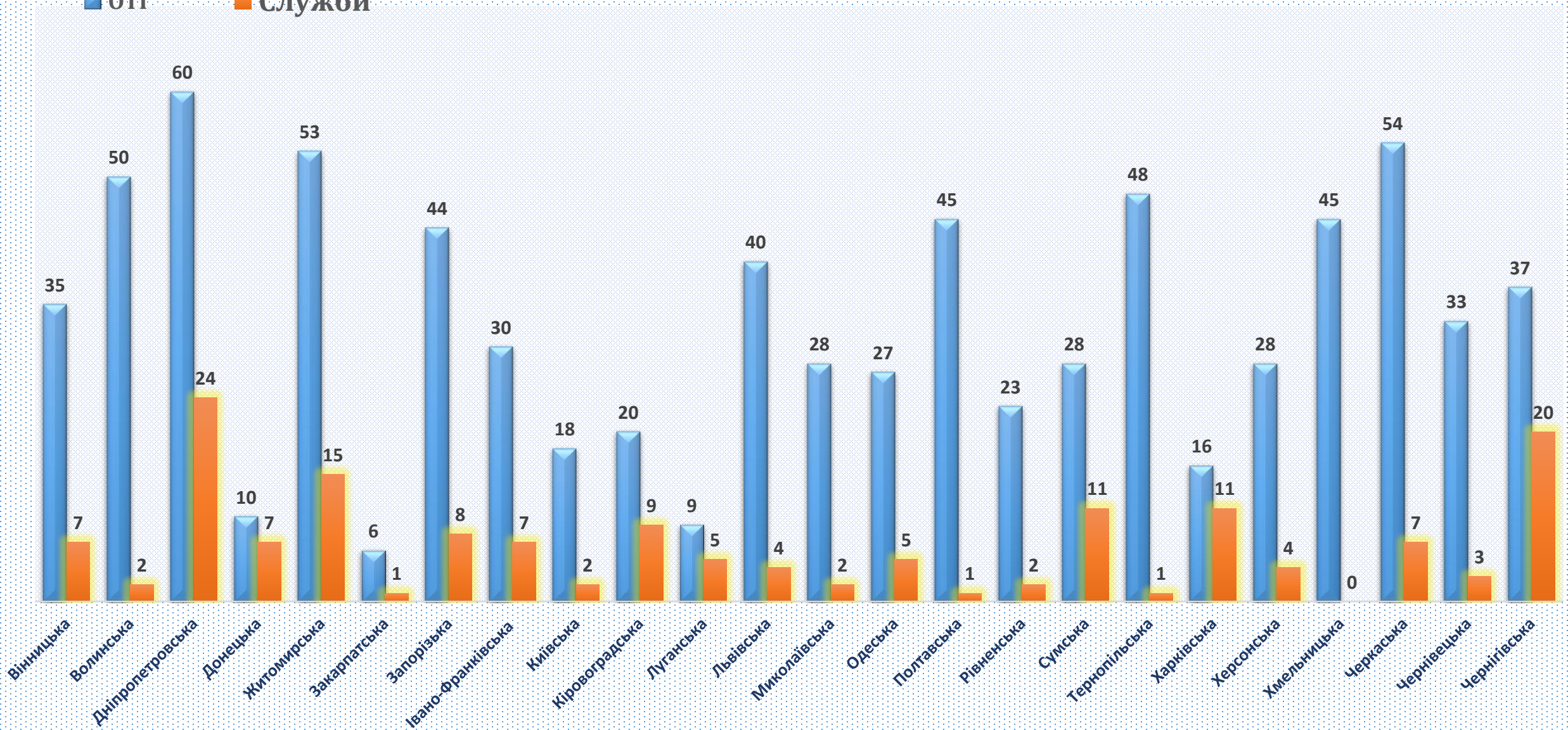
Динаміка створення ССД в ОТГ

Служби у справах дітей в ОТГ

(станом на 20.04.2019)

■ ОТГ   ■ Служби

Влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в ОТГ

Всього в ОТГ 16023 дитини-сироти і дитини, позбавленої батьківського піклування

Діяльність у громаді щодо захисту прав дітей

- **Служба у справах дітей**
- **Функціонує на рівні:** району, міста, ОТГ
- **Функції районних, міських служб, служб ОТГ (міських, сільських, селищних):**
  - виявлення, у тому числі шляхом розгляду повідомлень, та облік дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах
  - прийняття рішення про негайне відібрання дитини
  - виявлення дітей, залишених без батьківського піклування, забезпечення їх тимчасового влаштування
  - реєстрація народження підкинутої, знайденої дитини, дитини, покинутої в пологовому будинку, іншому закладі охорони здоров'я, а також дитини, мати якої померла чи місце проживання матері встановити неможливо
  - прийняття рішення про доцільність /недоцільність повернення дитини, залишеної без батьківського піклування, до батьків
  - збір та оформлення документів для прийняття рішення про надання дитині статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування
  - сприяння усиновленню дітей
  - вжиття заходів для прийняття рішення про влаштування дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, з дотриманням принципу пріоритетності сімейних форм виховання

Діяльність у громаді щодо захисту прав дітей

- підготовка індивідуального плану соціального захисту дитини, яка перебуває у складних життєвих обставинах, дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, затвердження його на комісії з питань захисту прав дитини, контроль за виконанням
- здійснення контролю за умовами влаштування, утримання і виховання дітей у сім'ях опікунів, піклувальників, дитячих будинках сімейного типу, прийомних сім'ях
- забезпечення захисту житлових та майнових прав дітей
- забезпечення соціального захисту внутрішньо переміщених дітей
- представництво інтересів дітей в судах
- контроль за цільовим використанням аліментів
- перевірка, у разі необхідності, умов роботи працівників молодше 18 років на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форми власності
- вжиття заходів щодо повернення до України позбавлених батьківського піклування дітей, які є громадянами України: взаємодія із закордонними дипломатичними установами України, організація зустрічі дитини на території України, її тимчасового влаштування
- забезпечення соціального захисту дітей, розлучених із сім'єю, дітей-біженців, дітей, які потребують додаткового захисту
- організаційне та методичне забезпечення комісії з питань захисту прав дитини
- підготовка рішень та висновків органу опіки і піклування при розгляді судом спорів батьків щодо часті у вихованні, місця проживання дітей

**Служби у справах дітей у виконавчих органах
СІЛЬСЬКИХ, СЕЛИЩНИХ рад об'єднаних територіальних громад з
листопада 2017 року мають повноваження, окрім:**

- **вжиття заходів щодо усиновлення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування**

- **утворення прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу та влаштування дітей до них**

Організація соціального захисту дитини, яка перебуває в СЖО, та надання підтримки її сім'ї в ОТГ

протягом 2-х тижнів після взяття дитини на облік службою у справах дітей утворюється **міждисциплінарна команда** з числа працівників суб'єктів виявлення та/або організації соціального захисту дітей

Персональний склад міждисциплінарної команди за поданням служби у справах дітей затверджується на засіданні комісії з питань захисту прав дитини

Організація допомоги дітям у СЖО

заклади освіти:

- організовують роботу психологічної служби та соціально-педагогічного патронажу в системі освіти з дітьми та їх батьками, законними представниками;
- проводять з батьками та іншими учасниками освітнього процесу роз'яснювальну та виховну роботу із запобігання , протидії негативним наслідкам жорстокого поводження з дітьми, залишення дитини в небезпеці

заклади охорони здоров'я:

- приймають дітей, у тому числі цілодобово, яким загрожує небезпека, надають їм необхідну медичну допомогу

органи Національної поліції :

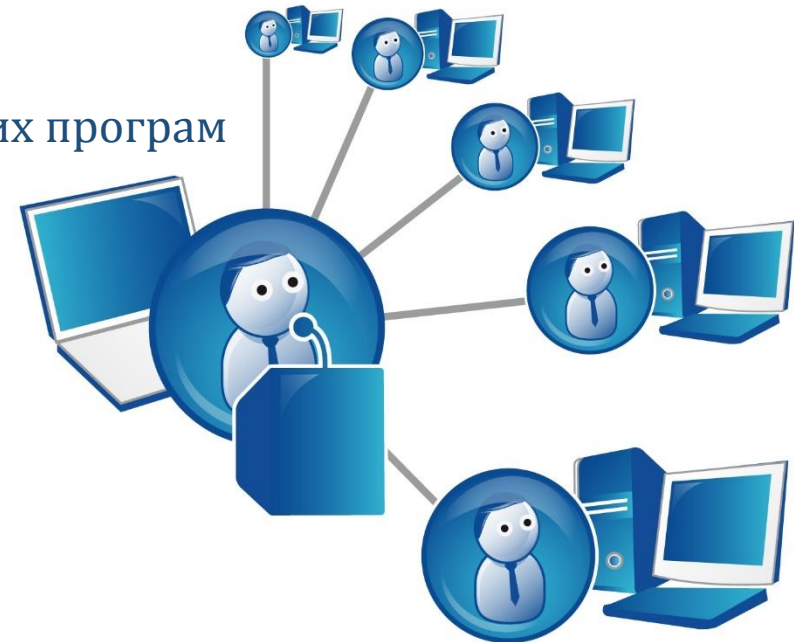
проникають до житла чи іншого приміщення особи без її згоди у невідкладних випадках, пов'язаних з виникненням безпосередньої загрози життю або здоров'ю дитини

Підтримка громад в межах проекту „Модернізація системи соціальної підтримки населення України”

- ✓ Мінсоцполітики у 2018 році проаналізовано стан організації виконання функцій у сфері захисту прав дітей 274 об'єднаними територіальними громадами, яким надавалася технічна підтримка.

У 2019 році:

- ✓ **273** пілотним ОТГ закуплено комп'ютерне обладнання з пакетом офісних програм
- ✓ Обладнано **1136** робочих місць для спеціалістів сфери соціального захисту населення і захисту прав дітей

Відповідальність громад

ПРИЙНЯТТЯ ВІДПОВІДАЛЬНИХ РІШЕНЬ ЗА ВЛАШТУВАННЯ ДИТИНИ В ІНТЕРНАТ

ФУНКЦІОНУВАННЯ СЛУЖБ У СПРАВАХ ДІТЕЙ В ОТГ

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

РОЗВИТОК ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕГРОВАНИХ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ

АКТИВІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО–РОЗ'ЯСНЮВАЛЬНОЇ РОБОТИ

ПІДТРИМКА ПРОГРАМИ «ГРОМАДИ, ДРУЖНІ ДО ДИТИНИ»